INSTRUKCJA BHP OBSŁUGI: OSADZAK PROCHOWY

instrukcja stanowiskowa (art. 237¹ § 2 Kodeksu pracy, § 41 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP)

Instrukcja nr		**Wersja / zmiana nr**	
Data opracowania		**Obowiązuje od**	

1. Pracodawca, maszyna i stanowisko

Pracodawca *nazwa i adres*			
Maszyna *osadzak prochowy (pistolet do wstrzeliwania kołków): producent, typ, nr fabryczny, rodzaj nabojów i kołków*		**Nr fabryczny lub ewidencyjny**	
Stanowisko *kto obsługuje maszynę*		**Gdzie dostępna instrukcja** *np. przy maszynie, w kontenerze brygady*	

Opracował *imię, nazwisko, funkcja*		**Data i podpis**	
Zatwierdził *pracodawca lub osoba upoważniona*		**Data i podpis**	

- ☐ instrukcja producenta (DTR) maszyny (typ, wersja)
- ☐ karta oceny ryzyka zawodowego dla stanowiska (numer i data)

2. Zagrożenia przy obsłudze

- ☐ odbicie narzędzia i wystrzelenie kołka poza miejsce pracy (przebicie podłoża, odbicie od zbrojenia)
- ☐ uderzenie kołkiem albo odłamkami podłoża w oczy i twarz
- ☐ przypadkowe odpalenie naboju przy ładowaniu, upadku narzędzia lub przyłożeniu do ciała
- ☐ huk wystrzału, uszkodzenie słuchu
- ☐ pożar i wybuch w pobliżu materiałów palnych
- ☐ pęknięcie podłoża i spadnięcie kawałków betonu
- ☐ oparzenie gorącymi częściami narzędzia po serii strzałów

3. Wymagania wobec pracownika i środki ochrony indywidualnej

- ☐ szkolenie wstępne BHP (instruktaż ogólny i stanowiskowy) i aktualne szkolenie okresowe
- ☐ aktualne orzeczenie lekarskie bez przeciwwskazań do pracy na stanowisku
- ☐ zapoznanie z instrukcją producenta, oceną ryzyka i niniejszą instrukcją
- ☐ okulary ochronne albo osłona twarzy
- ☐ ochronniki słuchu
- ☐ hełm ochronny, rękawice ochronne, obuwie ochronne
- ☐ środki ochrony indywidualnej mają wszystkie osoby przebywające na terenie budowy (§ 4 ust. 2 rozp. o robotach budowlanych)

4. Czynności przed rozpoczęciem pracy

- ☐ sprawdź, czy masz wymagane uprawnienia do obsługi pistoletu do wstrzeliwania kołków (§ 104 ust. 1 rozp. o robotach budowlanych; przepis nie wskazuje rodzaju dokumentu) (dokument)
- ☐ przeczytaj instrukcję obsługi i stosuj jej szczegółowe wymagania (§ 104 ust. 2)
- ☐ narzędzie, naboje i kołki dobierz według instrukcji producenta (§ 61 rozp. o robotach budowlanych; § 16 ust. 4 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ sprawdź narzędzie przed pracą i przy zmianie obsługi (§ 70); uszkodzonego nie używaj (§ 102 ust. 1)
- ☐ sprawdź osłony i zabezpieczenia od wyrzucanych kołków i odłamków (§ 14 ust. 2–3, § 15 ust. 3 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ sprawdź podłoże i odległość od krawędzi według instrukcji; po drugiej stronie podłoża nie może być osób
- ☐ usuń materiały palne z zasięgu strzału
- ☐ wyznacz i oznakuj strefę pracy; osoby postronne poza strefą

5. Zasady bezpiecznej pracy

- ☐ uruchamiaj narzędzie tylko celowo, przyłożone prostopadle do podłoża, według instrukcji (§ 12 ust. 1 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ nie kieruj narzędzia w stronę ciała ani innych osób
- ☐ naboje ładuj tuż przed użyciem, w ilości potrzebnej do pracy
- ☐ po nieudanym strzale postępuj według instrukcji producenta
- ☐ kołki osadzaj tylko w podłożu, do którego są przeznaczone (§ 16 ust. 4)
- ☐ przy uszkodzeniu narzędzia albo wadliwym działaniu zatrzymaj pracę (§ 67 rozp. o robotach budowlanych)

6. Czynności po zakończeniu pracy

- ☐ rozładuj narzędzie według instrukcji producenta
- ☐ oddaj niewykorzystane naboje i zużyte łuski w ustalone miejsce
- ☐ wyczyść narzędzie według instrukcji; konserwację robi osoba upoważniona i przeszkolona (§ 29, § 32 pkt 2)
- ☐ zabezpiecz narzędzie przed użyciem przez osoby nieupoważnione
- ☐ zgłoś usterki i pominięte strzały

7. Zakazy

- ☐ obsługa narzędzia przez osobę bez wymaganych uprawnień (§ 104 ust. 1)
- ☐ używanie uszkodzonego narzędzia i samowolne przeróbki (§ 102 ust. 1–2)
- ☐ praca bez wymaganych ŚOI (§ 4 ust. 2)
- ☐ użycie narzędzia w sposób sprzeczny z instrukcją obsługi (§ 104 ust. 2)
- ☐ obsługa przez osobę bez przeszkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania (§ 32 pkt 1 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ naprawy i czyszczenie przy narzędziu z nabojem w komorze

8. Sytuacje awaryjne

Pracownik niezwłocznie zawiadamia przełożonego o zauważonym wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia i ostrzega współpracowników oraz inne osoby w rejonie zagrożenia (art. 211 pkt 6 Kodeksu pracy). Przy bezpośrednim zagrożeniu dla zdrowia lub życia pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, a jeśli to nie usuwa zagrożenia, oddalić się z miejsca zagrożenia, zawiadamiając niezwłocznie przełożonego (art. 210 § 1 i 2 Kodeksu pracy).

Sytuacja	Co robi pracownik
Niewypał, pominięty strzał	
Postrzelenie osoby	
Pożar od strzału	
Uraz oka lub słuchu	
Upadek narzędzia z nabojem	

Numer alarmowy		**Przełożony** *imię, nazwisko, telefon*	
Osoba udzielająca pierwszej pomocy *imię, nazwisko, telefon*		**Apteczka, gaśnica, wyłącznik zasilania** *gdzie są*	

9. Zmiany instrukcji

Data	Zakres zmiany i przyczyna	Kto zmienił	Podpis

10. Potwierdzenie zapoznania z instrukcją

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Wersja instrukcji	Data	Podpis
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					

Pracodawca wydaje szczegółowe instrukcje i wskazówki dotyczące BHP na stanowiskach pracy (art. 237^4 § 2 Kodeksu pracy), a pracownik potwierdza w postaci papierowej lub elektronicznej zapoznanie się z przepisami i zasadami BHP (art. 237^4 § 3). Instrukcje dotyczące obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych pracodawca udostępnia pracownikom do stałego korzystania; powinny w sposób zrozumiały wskazywać czynności przed rozpoczęciem pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania pracy, czynności po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych (§ 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP). Treść techniczną dostosuj do instrukcji producenta i oceny ryzyka zawodowego. Osadzak prochowy: § 4 ust. 2, § 61, 67, 70, 102 i 104 rozporządzenia w sprawie BHP podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. 2003 nr 47 poz. 401); § 1 pkt 1 (narzędzia są maszynami, w brzmieniu z Dz.U. 2003 nr 178 poz. 1745), § 12 ust. 1, § 14 ust. 2–3, § 15 ust. 3, § 16 ust. 4, § 29 i § 32 rozporządzenia w sprawie minimalnych wymagań BHP w zakresie użytkowania maszyn (Dz.U. 2002 nr 191 poz. 1596). Rozporządzenie o robotach budowlanych nie używa słowa osadzak i nie wskazuje rodzaju uprawnień do pistoletu do wstrzeliwania kołków. Zasady postępowania z nabojami wynikają z instrukcji producenta.